

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 107. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeeventyr07val-shoot-idm139890598038752/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

ny udgave i 1842. Udover at A vel har kendt sagnet om Holger Danske i Kronborgs kasermatter fra skoletiden i Helsingør, spores tydeligt en indflydelse fra Thiele¹ I 24, II 80 i hans første digt over motivet Holger Danske i Digte 1830 (SS XII 123f). Som litterær baggrund kan desuden nævnes Ingemanns nationalromantiske gengivelse af folkebogen i Holger Danske (1837). Om inspirationen til eventyret, der er den første af A.s billedrækker, udelukkende skal søges i A.s gamle interesse for sagnet er uvist. Brix 210f mener på baggrund af almanakkens optegnelser om isvinteren 1845, hvor man kunne gå til Sverige, at A er blevet mindet om den tilsvarende situation i Helsingørdagene 1826-27, og at dette i forening med årsdagen for Thorvaldsens død har sat A.s fantasi igang. En anden mulighed er at læse eventyret som en replik til Heiberg i den strid, der var udløst med fru Heibergs nej til at spille hovedrollen i Maurepigen, og som havde fundet udtryk i Heibergs kritik af A i En Sjæl efter Døden. A.s svar i EDB fik Heiberg til i digtet Kronborg (Danmark. Et malerisk Atlas (1842; Poet.Skr. VIII.1862.224)) at replicere:

Muligt er du slig en Nar,
At, hvad Andersen fortæller
Om de skønne Dardaneller
I sin tyrkiske Bazar,
Du med Undren grebet har,
Mens du, tung af Inertie,
Gik vort eget Sund forbi,
Som ei mindre Blikket fryder,
Og hvor ingen Klage lyder
Fra det miskjendte Genie.
Gak til Nordens Dardaneller,
Bedste Pryd for Herthas Ø!

Som en afvisning af denne indirekte anklage mod A for ikke at være patriotisk er det muligt, A netop har fremdraget Holger Danske på Kronborg og rækken af berømte danskeres skæbne.

98.2f. SmI. Pontoppidans Danske Atlas II 269: »*Kronborgs* Slot og Fæstning er, efter Navnet, noksom bekiendt, baade uden og indenlands, særdeles hos de Nationer, som drive nogen Handel og Sæfart i Øster-Søen, da deres Skibe der maa stryge Seil, og med nogle Canon-Skud hilse det Kongelige Danske See-Flag, som sædvanligen vayer fra een af Bastionerne; jvf. også Chr.Winthers Sjeliand (Nogle Digte 1835). – **7-13** SmI. beskrivelsen af det islagte Øresund i KES (107) samt brev til Henriette Haack 28.10.1836 (BHH 149f). – **8**